

ILMARINEN

**NÄIN
HUOLEHDIT
TYÖNTEKIJÄSI
ELÄKETURVASTA
2018**

SISÄLLYS

PAREMPAA ELÄMÄÄ, OLE HYVÄ	3
TYÖNTEKIJÄLLE TYEL-VAKUUTUS	4
Milloin?	4
Kenelle?	4
Huolehdi muustakin sosiaaliturvasta	5
Kun olet tilapäinen työnantaja	6
NÄIN TYEL-MAKSUNNE MUODOSTUU	7
Kaksi maksajaa	7
Työntekijän osuus	7
Maksuerien määrä ja ajankohta vaikuttavat	7
Asiakashyvitys alentaa maksua	7
Suurtyönantajana kuulutte maksuluokkaan	8
TOIMI NÄIN	9
Ilmoita palkat	9
TyEL-palkkaa vai ei?	9
Maksa ennakkomaksu	14
Jos maksu viivästyy	14
Tarkista vuosilaskelma	14
Ota käyttöösi sähköinen lasku	15
Vähennä maksu verotuksessa	15
ENTÄ JOS?	16
Palkkaat uuden työntekijän	16
Palkkaat eläkeläisen	16
Palkkaat ulkomaalaisen	16
Olet kotitaloustyönantaja	16
Olet tilapäinen työnantaja	16
Edustat osuuskuntaa	16
Muutat palkkasummaa	16
Yhteystietosi muuttuvat	16
Tilitoimisto huolehtii TyEL-vakuutuksestasi	16
Työntekijäsi työkyky heikkenee	17
Työntekijäsi jää eläkkeelle	17
Sinulla ei ole enää työntekijöitä	17
MIKSI TYEL-VAKUUTUS?	18
Työeläke kasvaa työstä	18
Turvaa neljään elämäntilanteeseen	18
Kohenna työkykyä ammatillisella kuntoutuksella	18
Kohti parempaa työelämää	19
Vinkkejä paremman työelämän polulta	19
SOSIAALIVAKUUTUSMAKSUT JA AVAINLUVUT 2018	21

PAREMPAA ELÄMÄÄ, OLE HYVÄ

Onneksi olkoon! Olet tekemässä suurta päätöstä. Harkitset ensimmäisen työntekijäsi palkkaamista. Tai sinulla on jo työntekijöitä ja mietit, mistä ottaisit työntekijän eläkevakuutuksen eli TyEL-vakuutuksen.

Tai sitä, onko sillä väliä, mistä sen ottaa. Kyllä sillä on.

Kun valitset eläkeyhtiön, valitset samalla kumppanin. Hyvä kumppani on sellainen, jonka kanssa sinun on helppo asioida. Joka vastaa ennen kuin ehdit kysymään. Jonka kanssa keskustelu on tolkullista ja tasa-vertaista. Sellainen, joka ei piiloudu pykälien taakse vaan puhuu sinun kieltäsi.

Sellainen on Ilmarinen.

KIEMURAT SELVIKSI ESITTEELLÄ

Tämä esite kertoo sinulle TyEL-vakuutuksesta kaiken, mitä tarvitset. Olit sitten yritystyönantaja tai kotitalous-työnantaja. Oli palveluksessasi yksi tai useampi työntekijä, tilapäisesti tai jatkuvasti.

Esitteestä selviää, mitä pitää tehdä. Ja miten teet sen helposti.

KETTERÄSTI SINUN

Meillä on vakuutettuja 676 000 ja eläkettä maksamme 464 000 eläkkeensaajalle. 64 000 työnantajaa ja yli 70 000 yrittäjää on uskonut vakuutuksensa hoitoomme. Yhteensä vastaamme yli 1,1 miljoonan henkilön eläketurvasta.

Meiltä saat kaiken, mitä eläkeyhtiöltä toivot. Työntekijän eläkevakuutuksen ja yrittäjän eläkevakuutuksen eli TyELin ja YELin. Tukea omaan ja työntekijöittesi hyvinvointiin. Kuntoutusta. Eläkkeen. Ilman eläkeslangia ja jäykistelyä. Selvästi, mutkattomasti ja hyväntuulisesti. Jotta sinä ja työntekijäsi voitte hyvin.

ILMARINEN JA ETERA YHDISTYVÄT – ASIAKKAAT HYÖTYVÄT

Työeläkevakuutusyhtiö Etera yhdistyi Ilmariseen 1.1.2018 alkaen. Yhdistymisen jälkeen muodostamme kustannustehokkaan ja vetovoimaisen työeläkeyhtiön, joka tarjoaa entistäkin monipuolisemman palvelukokouksen sekä alan kilpailukyysisimmät asiakasedut. Yhdistyminen ei edellytä asiakkailtamme tai kumppaneiltamme mitään toimenpiteitä. Voit lukea lisää sivulta: www.ilmarinen.fi/yhdistyminen.

LUKUILOA!

ILMARINEN

PALVELUKSESSASI!

Kun haluat keskustella TyEL- tai YEL-vakuutuksestasi, soita meille. Tai pistäydy verkkosivuillamme. Ilmarisen tavoitat numerosta 010 195 000.

TYÖNTEKIJÄLLE TYEL-VAKUUTUS

Työntekijäsi eläketurva on sinun vastuullasi. Sen järjestät, kun otat työntekijän eläkevakuutuksen eli TyEL-vakuutuksen.

Ota vakuutus riippumatta siitä, oletko yritystyönantaja vai kotitaloustyönantaja.

Eläketurvasta huolehtiminen tulee kontollesi, kun työntekijänne on 17–67-vuotias ja kun hänen palkkansa ylittävät tietyn summan. Vuonna 2018 TyEL-palkkaraja on 58,27 euroa kuukaudessa.

Voit ottaa TyEL-vakuutuksen silloinkin, kun TyEL-raja ei ylity. Ota silloin vapaaehtoinen TyEL-vakuutus. Se kasvattaa työntekijäsi eläkettä samalla tavalla kuin tavallinenkin TyEL.

Järjestät eläketurvan lisäksi yleensä työntekijäsi muunkin sosiaaliturvan. Sen järjestät, kun otat työtaturma- ja ammattitautivakuutuksen, työttömyysvakuutuksen ja ryhmähenkivakuutuksen ja lisäksi maksat verottajalle työntekijän sosiaaliturvamaksun eli sairausvakuutusmaksun.

Jos olet työnantajana tilapäinen, et tarvitse erillistä vakuutusta. Riittää, että vain ilmoitat tarvittavat palkka- ja työsuhtediedot ja maksat TyEL-maksun. Sen kaiken teet helpoimmin verkkosivuillamme.

MILLOIN?

Ota TyEL-vakuutus, kun

1. työntekijäsi on 17–67-vuotias.
2. maksat työntekijällesi palkkaa vähintään 58,27 euroa kuukaudessa.
3. työllistät yhden tai useamman työntekijän yrityksessäsi, kotonasi, mökilläsi, pihassasi tai metsässäsi.

Vakuuttamisvelvollisuus alkaa työntekijäsi 17-vuotispäivää seuraavan kuukauden alusta. Ja päättyy sen kuukauden lopussa, jonka aikana hän täyttää 68 vuotta.

Viimeistään ensimmäisen palkanmaksun jälkeen

Ota TyEL-vakuutus hyvissä ajoin. Sitten se on hoidettu.

Ota se heti kun tiedät työntekijäsi

1. nimen
2. henkilötunnuksen
3. kuukausipalkan.

Ota vakuutus joka tapauksessa viimeistään ensimmäistä palkanmaksua seuraavan kuukauden aikana.

Jos unohdat ottaa vakuutuksen tai otat sen niin myöhään, että Eläketurvakeskus kehottaa sinua ottamaan sen, maksat tavallisen TyEL-vakuutusmaksun lisäksi lisämaksun.

Jos et ota vakuutusta vielä silloinkaan, Eläketurvakeskus ottaa sen sinulle Ilmarisesta tai jostain toisesta työeläkevakuutusyhtiöstä. Silloin lisämaksusi on vielä suurempi.

Lisämaksua maksat työsuhteen alkamispäivästä siihen päivään saakka, jolloin otit vakuutuksen.

Yksi vakuutus työnantajaa kohti

Yleensä yksi TyEL-vakuutus riittää. Paitsi jos olet sekä yritystyönantaja että kotitaloustyönantaja. Ota silloin kaksi vakuutusta: yksi yrityksesi työntekijöille ja toinen niille,

jotka työskentelevät kotonasi, mökilläsi, pihassasi tai metsässäsi.

Ennen kuin otat vakuutuksen

Päätä muutama asia ennen kuin otat TyEL-vakuutuksen, niin vakuutushakemuksen täyttäminen sujuu nopeasti.

Mieti, kenelle tai keille toimitamme verkkotunnukset vakuutuksesta huolehtimista varten. Ja kuka toimii TyEL-yhteyshenkilönä, johon voimme tarvittaessa ottaa yhteyttä.

Arvioi myös, kuinka paljon maksat työntekijöillesi palkkoja kuukaudessa.

> **Ilmoita ansiot:** s. 9

KENELLE?

Huolehdi työntekijäsi eläketurvasta aina, kun olet vakuuttamisvelvollinen. Silloinkin, kun työntekijäsi on tilapäinen, eläkeläinen tai ulkomaalainen.

Kun palkkaat tilapäisen työntekijän

Järjestä eläketurva myös silloin, kun työntekijä on palveluksessa vain tilapäisesti: kesän tai talven tai vaikka vain muutaman päivän.

Kun palkkaat eläkeläisen

Voit ottaa palvelukseesi myös eläkeläisen. Huolehdi hänenkin eläketurvastaan, oli hän millä eläkkeellä tahansa: vanhuus-, osittaisella vanhuus-, osa-aika-, työkyvyttömyys-, työura- tai perhe-eläkkeellä.

Kun palkkaat eläkeläisen, ota hänelle TyEL-vakuutus. Paitsi jos hän on täyttänyt 68 vuotta. Sen jälkeen et voi enää vakuuttaa häntä.

Jos työntekijäsi on vanhuuseläkkeellä, hänen palkkansa ei pienennä hänen eläkettään, vaan päinvastoin kasvattaa sitä: hänelle kertyy uutta eläkettä 1,5 prosenttia vuotuisista palkoista. Kunnes hän täyttää sen 68 vuotta.

Tämän uuden eläkkeen hän saa aikaisintaan 68-vuotiaana, vaikka työsuhte päättyisi aiemmin.

Kun palkkaat ulkomaalaisen

Eläketurva on vastuullasi myös silloin kun palkkaat ulkomaalaisen työntekijän Suomeen. Vakuuta hänet silloin TyEL-vakuutuksella kuten suomalaisetkin työntekijäsi.

Paitsi jos työntekijäsi on lähetetty työntekijä. Sellainen, joka saapuu EU- tai ETA-maasta tai Sveitsistä taikka ns. sosiaaliturvasopimusmaasta. Silloin hänen eläketurvansa järjestämisestä vastaa hänet lähettänyt työnantaja. Sen osoituksena työntekijälläsi on lähetetyn työntekijän todistus.

>> **Esimerkki:** Palkkaat virolaisen rakennusmiehen

Märt asuu Virossa. Hän tulee maanantaiaamuisin laivalla rakennustyömaalle ja lähtee perjantai-iltaisin takaisin kotiinsa. Hän on työsuhteessa vain sinun yrityksesi.

Ota hänelle silloin TyEL-vakuutus. Huolehdi myös hänen muusta sosiaaliturvastaan eli ota hänelle työtapa-

turma- ja ammattitautivakuutus, työttömyysvakuutus ja ryhmähenkivakuutus. Maksa lisäksi työnantajan sosiaaliturvamaksu eli sairausvakuutusmaksu.

Mutta jos Märť tulee työmaallesi virolaisen vuokrausyrityksen palkkaamana, vuokrausyritys vakuuttaa hänet. Joko Suomessa tai Virossa, jos se on hakenut hänelle Virosta lähetetyn työntekijän todistuksen eli A1-todistuksen.

- > **Ulkomaantöön vakuuttaminen:** Eläketurvakeskuksen esite Ulkomaalaisen työntekijän vakuuttaminen ja etk.fi
- > **Ulkomailla työskentely:** ilmarinen.fi > Työnantaja > Miten toimin näissä tilanteissa?

Palkkaatko työntekijän vai yrittäjän?

Ota TyEL-vakuutus vain, kun palkkaamasi henkilö on työsuhteessa sinuun. Eli sinun työntekijäsi. Tiedät, että näin on, kun

1. henkilö tekee sinulle työtä suullisesti tai kirjallisesti tehdyn työsuhteen perusteella.
2. sinä johdat ja valvot työtä, jonka hän tekee sinun määräämissäsi tiloissa.
3. sinä maksat hänen työstään palkan, vuosiloma-korvauksen ja muut työstä aiheutuvat sivukulut.

Sinun ei tarvitse tehdä eläketurvan eteen mitään myöskään silloin, kun ostat palveluksia yrittäjältä, sillä yrittäjä vakuuttaa itsensä YEL-vakuutuksella. Tiedät, että näin on, kun

1. henkilö kantaa taloudellisen riskin.
2. henkilö tekee yleensä työt omaan lukuunsa, mutta hän voi myös käyttää apulaista tai sijaista.
3. henkilö päättää, miten organisoii ja tekee työt ja saa itse määritellä työaikansa.
4. henkilö tekee töitä usealle toimeksiantajalle.
5. henkilöllä on omat työvälineet ja raaka-aineet.
6. henkilö on ilmoittautunut verottajan ennakkopereintärekisteriin ja rekisteröitynyt arvonnäköverovelvolliseksi.

On joukko töitä, joiden tekijät voivat olla työsuhteessa sinuun tai johonkin toiseen työnantajaan. Yhtä hyvin he voivat myös toimia yrittäjinä. Tällaisia töitä tekevät mm.

- luennoitsija
- bloggari
- toimittaja
- tilintarkastaja
- asianajaja
- muusikko.

Vakuuta myös osuuskunnan jäsenet

Osuuskunnan jäsenet rinnastetaan eläkeasioissa yrityksen työntekijöihin. Kun olet vakuuttamisvelvollinen, ota osuuskuntasi jäsenille TyEL-vakuutus.

Luottamushenkilön vakuuttaminen

Joskus sinun täytyy ottaa TyEL-vakuutus myös luottamushenkilölle. Joskus voit valita, vakuutatko hänet vai et.

Asian ratkaisee se, onko hän yritykseesi työsuhteessa vai ei. Jos on, ota TyEL-vakuutus, ja lisää luottamustöiden palkat hänen muuhun palkkaansa.

Jos hän ei ole työsuhteessa yritykseesi, ota vapaaehtoinen TyEL-vakuutus, jos haluat – kun hänen palkkansa ylittävät TyEL-rajat eli ovat vähintään 58,27 euroa kuukaudessa. Voit vakuuttaa hänet myös takautuvasti kuluvalta ja edelliseltä vuodelta.

Luottamushenkilö on esimerkiksi

- yrityksesi hallituksen jäsen
- ei-ammattimainen tilintarkastaja

TYEL- VAI YEL-VAKUUTUS?

Yrityksesi yritysmuoto vaikuttaa siihen, onko palkkaamasi henkilön eläketurva sinun vastuullasi vai hänen vastuullaan. Seuraavalla sivulla olevasta kuviosta näet, miten toimia.

HUOLEHDI MUUSTAKIN SOSIAALITURVASTA

Työnantajana huolehdi myös työntekijöidesi muusta sosiaaliturvasta. Sen järjestät, kun maksat TyEL-maksut ja muut sosiaalivakuutusmaksut ajallaan.

Kolme vakuutusta

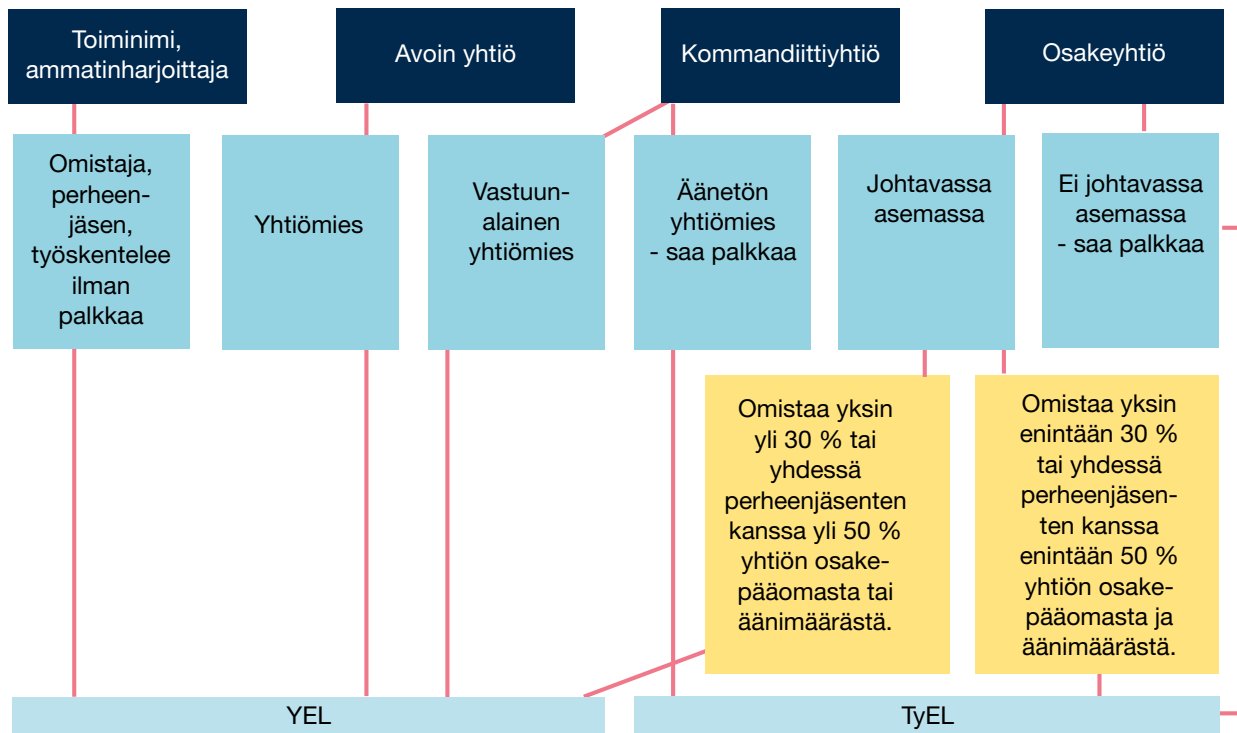
Muun sosiaaliturvan järjestäminen tulee vastuullasi, kun maksat palkkoja kalenterivuoden aikana yli 1 200 euroa. Ota silloin kolme vakuutusta: työtaturma- ja ammattitautivakuutus, työttömyysvakuutus ja ryhmähenkivakuutus.

Työtaturma- ja ammattitautivakuutuksen saat vahinkovakuutusyhtiöstä. Ajantasaiset yhteystiedot kumppaneillemme löydät verkkopalvelustamme ilmarinen.fi. Ryhmähenkivakuutusta sinun ei tarvitse ottaa erikseen, vaan saat sen samalla kun otat työtaturma- ja ammattitautivakuutuksen. Työttömyysvakuutuksen saat vain yhdestä paikasta, Työttömyysvakuutusrahastosta (TVR).

VERKOSTA, SOITTAMALLA TAI YHTEISTYÖKUMPPANEILTAMME

TyEL-vakuutuksen saat helposti verkkosivuiltamme ilmarinen.fi. Tai soittamalla vakuutusmyyntiin 010 284 2385. Voit myös hankkia vakuutuksen kumppaniemme kautta. Ilmarisella on koko Suomen kattava kumppaniverkosto, jolla on toimistoja ympäri Suomen. Ajantasaiset yhteystiedot kumppaneillemme löydät verkkopalvelustamme ilmarinen.fi.

Toimi samalla tavalla myös silloin, kun haluat vaihtaa nykyisen eläkeyhtiösi Ilmariseen. Voit vaihtaa yhtiötä, kun vakuutuksesi on ollut muualla vähintään vuoden. Sinun tarvitsee vain täyttää siirtohakemus verkossa tai ottaa yhteyttä meihin tai kumppaneihimme – me teemme kaiken puolestasi. Tervetuloa!

Sosiaaliturvamaksu

Maksa myös työnantajan sosiaaliturvamaksu eli sairausvakuutusmaksu. Sen maksat verottajalle ennakonpidätyksen yhteydessä. Sen jälkeen on työntekijäsi muikin sosiaaliturva kunnossa.

On olemassa toinenkin sairausvakuutusmaksu: työntekijän sairausvakuutusmaksu. Se sisältyy työntekijän ennakonpidätysprosenttiin, joten sinun ei tarvitse huolehtia siitä.

- > **Sosiaalivakuutusmaksut ja avainluvut 2018:** s. 21
- > **Sosiaaliturvamaksu:** vero.fi
- > **Työttömyysvakuutus:** tvr.fi
- > **Työtapaturma- ja ammattitautivakuutus:** vahinkovakuutusyhtiöt

KUN OLET TILAPÄINEN TYÖNANTAJA

Joskus palveluksessasi on työntekijöitä vain tilapäisesti. Silloin olet tilapäinen työnantaja. Tiedät, että näin on, kun seuraavat väittämät ovat kohdallasi totta:

1. Palkkaat tilapäisesti yritykseesi, kotiisi, mökillesi, pihaasi tai metsääsi yhden tai useamman työntekijän, esim. myyjän, rakennusmiehen, siivoajan, maalarin, lastenhoitajan, remontoijan tai kiinteistöhuoltajan.
2. Palveluksessasi ei ole yhtä tai useampaa työntekijää jatkuvasti, esim. myyjää kuukaudesta toiseen tai myyjää tässä kuussa, siivojaa ensi kuussa ja remontoijaa seuraavassa.
3. Maksat palkkoja yhteensä tietyn summan, vuonna 2018 alle 8 346 euroa puolessa vuodessa.

Tilitä koko maksu meille

Tilapäisenä työnantajana et tarvitse TyEL-vakuutusta, vaan riittää, että vain ilmoitat tarvittavat tiedot ja maksat TyEL-maksun. Siitä et saa asiakashyvitystä etkä muita alennuksia, vaan maksat aina TyEL-perusmaksun.

TyEL-perusmaksu on 25,3 prosenttia vuonna 2018. Siitä työntekijä maksaa osan.

Peri työntekijän maksuosuus hänen palkastaan ja tilitä koko maksu meille. Tee se viimeistään palkanmaksua seuraavan kuukauden 20. päivänä.

Sitten on eläketurva kunnossa.

Helpoimmin huolehdit asiasta verkkosivuiltamme.

Maksa myös työnantajan sosiaaliturvamaksu eli sairausvakuutusmaksu. Sen maksat verottajalle ennakonpidätyksen yhteydessä.

Joskus muikin sosiaaliturva

Ja jos maksat palkkoja kalenterivuoden aikana yli 1 200 euroa, järjestä myös työntekijäsi muu sosiaaliturva.

> Tilapäisen työnantajan palvelu:

ilmarinen.fi > tilapäinen työnantaja

> Sosiaalivakuutusmaksut ja avainluvut 2018: s. 21

>> Esimerkki: Ensin myyjä, sitten remontoija

Palkkaat kauppaasi myyjän kesä-, heinä- ja elokuuksi. Marraskuiksi palkkaat remontoijan uudistamaan varastosi. Jos heille maksamasi palkat jäävät yhteensä alle 8 346 euron, olet tilapäinen työnantaja. Jos maksat palkkoja enemmän, ota TyEL-vakuutus.

NÄIN TYEL-MAKSUNNE MUODOSTUU

TyEL-maksu on tietty prosentti palkoista. Niistä palkoista, joita maksatte yhden kalenterivuoden aikana – eli toteutuneesta palkkasummasta.

Maksu vaihtelee sen mukaan, minkä kokoinen työnantajana olette. Ja sen, kuinka paljon saatte maksuista alennusta. Maksua pienentävät erilaiset alennukset.

TYEL-MAKSU, % PALKKASUMMASTA

	2018	2017
TyEL-perusmaksu	25,3	25,1
Perittävä TyEL-maksu keskimäärin	24,4	24,4

Työnantajana ette maksa TyEL-maksua kokonaan itse, vaan työntekijänne maksaa siitä aina osan.

Suurtyönantajan TyEL-maksuun vaikuttaa myös se, kuinka työkykyisiä työntekijät ovat. Maksunne on sitä pienempi, mitä vähemmän työntekijöillenne on myönnetty työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeitä.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa TyEL-maksun vuosittain.

KAKSI MAKSAJAA

TyEL-maksulla on aina kaksi maksajaa, työnantaja ja työntekijä. Te molemmat maksatte TyEL-maksua kaikista niistä palkoista, joista eläkettäkin karttuu.

Työnantajana maksatte TyEL-maksusta suurimman osan. Loput maksaa työntekijä. Sen vuoksi työnantajan lopullinen maksuosuus on vuonna 2018 keskimäärin 17,75 prosenttia.

TYEL-MAKSU JA SEN JAKAUTUMINEN TYÖNANTAJAN JA TYÖNTEKIJÄN KESKEN, % PALKKASUMMASTA

	2018	2017
TyEL-maksu keskimäärin	24,40	24,40
Työntekijän osuus keskimäärin	-6,65	-6,45
Työnantajan osuus keskimäärin	17,75	17,95

TYÖNTEKIJÄN OSUUS

Työntekijän maksuosuus on 1.1.2017 lukien saman suuruinen kaikilla ikäluokilla. Kuitenkin siirtymäaikana vuoden 2025 loppuun saakka työntekijän maksuosuus on ikävälillä 53–62-vuotta suurempi kuin muilla. Tämä johtuu siitä, että siirtymäaikana työntekijälle karttuu eläkettäkin enemmän. Suurempaa maksuprosenttia käytetään 53 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta sen kuukauden loppuun, jona työntekijä täyttää 63 vuotta.

TYÖNTEKIJÄN MAKSUOSUUS, % PALKASTA

	2018	2017
17–52-vuotias työntekijä	6,35	6,15
53–62-vuotias työntekijä	7,85	7,65
63–67-vuotias työntekijä	6,35	6,15

PERI PALKASTA, TILITÄ MEILLE

Työnantajan edustajana sinä perit työntekijän osuuden hänen palkastaan ja tilität lopuksi koko summan meille.

Jos unohdat pidättää työntekijän osuuden, korjaa asia yhden tai kahden seuraavan palkanmaksun yhteydessä.

Toimi samoin, jos pidätät vahingossa väärän prosentin mukaisen summan tai jos pidätät summan palkoista, joista sitä ei kuulu pidättää.

Jos työntekijäsi palkka koostuu pelkästään luontoisedusta, pidätä työntekijän maksuosuus palkanmaksua seuraavien 12 kuukauden aikana.

> **TyEL-ansiota vai ei?:** s. 9

MAKSUERIEN MÄÄRÄ JA AJANKOHTA VAIKUTTAVAT

TyEL-maksunne suuruuteen vaikuttaa myös se, miten usein maksatte TyEL-maksuja. Ja se, mihin aikaan vuodesta maksatte ne.

Tämä johtuu siitä, että laskemme maksullenne korkoa. Korkona käytetään vakuutusmaksukorkoa. Korko laskeaan heinäkuun ensimmäisestä päivästä TyEL-maksunne eräpäivään.

Sen vuoksi vähiten maksavat ne, jotka maksavat maksunsa yhdessä erässä tammikuussa. Eniten maksavat ne, joiden maksut painottuvat loppuvuoteen.

Koron määrä tarkistetaan puolivuosittain 12 kuukauden markkinakoron perusteella. Korko on kuitenkin aina vähintään 2 prosenttia.

KOROT, % MAKSUISTA

		2018	2017
Vakuutusmaksukorko	1.1.–30.6.	2,00	2,00
	1.7.–31.12.		2,00

ASIASHYVITYS ALENTAA MAKSUA

Asiakashyvyys on alennus, jonka saatte, oli kokonne työnantajana mikä tahansa.

Asiakashyvyys perustuu Ilmarisen vakavaraisuuteen, toiminnan tehokkuuteen ja sijoitustoimintaan.

Vuoden 2018 TyEL-maksuja asiakashyvyys pienentää keskimäärin 0,7 prosenttia.

Asiakassuhteen pituus ja maksut ratkaisevat

Asiakashyvityksenne määrän ratkaisevat kaksi asiaa: asiakassuhteenne aikana kertynyt eläkerahasto ja TyEL-vakuutusmaksunne.

Eläkerahasto kasvaa jokaisesta maksamastanne TyEL-maksusta. Teille on kertynyt rahastoa siitä päivästä lähtien, jolloin TyEL-vakuutus alkoi Ilmarisessa. Sen vuoksi eläkerahastonne on sitä suurempi, mitä pidempään vakuutusenne on ollut meillä. Siksi myös sen painoarvo kasvaa vuosi vuodelta.

Vuoden 2018 asiakashyvitykseen vaikuttavat vuoden 2016 loppuun mennessä kertynyt eläkerahasto ja vuonna 2017 maksetut TyEL-vakuutusmaksut.

Jos vakuutusenne on Ilmarisessa uusi, saatte asiakashyvityksen ensimmäisen kerran toisena vakuutusvuonna.

ASIASHYVITYS- PERUSTEET MUUTTUVAT

Asiakashyvityksissä siirrytään työeläkeyhtiökohdaksiin laskuperusteisiin, jotka vaikuttavat vuonna 2019 maksettaviin asiakashyvityksiin. Asiakashyvitysten enimmäismäärä määritellään jatkossakin työeläkeyhtiöiden yhteisissä laskuperusteissa, mutta asiakashyvitysten ositussääntö on työeläkeyhtiökohtainen. Ositusperusteet vahvistaa sosi- ja terveystieteiden ministeriö.

SUURTYÖNANTAJANA KUULUTTE MAKSULUOKKAAN

Kun yrityksenne palkkasumma kasvaa yli 2 miljoonaan euroon, olette suurtyönantaja. Raja tarkentuu vuosittain. Vuonna 2018 yritys on suurtyönantaja, jos sen palkkasumma oli vuonna 2016 yli 2 059 500 euroa.

Työntekijöittenne työkyky vaikuttaa maksuluokkaan

Suurtyönantaja kuuluu aina johonkin maksuluokkaan. Maksuluokka vaikuttaa työkyvyttömyysmaksun suuruuteen. Maksuluokkanne on sitä suurempi, mitä enemmän työntekijöillenne on myönnetty työkyvyttömyyseläkkeitä tai osatyökyvyttömyyseläkkeitä.

Maksuluokkia on 11. Maksuluokka 4 on perusluokka, jossa työkyvyttömyysriski vastaa keskimääräistä tasoa.

Keskimääräinen työkyvyttömyysmaksu perusluokassa 4 on 1 prosenttia palkkasummasta. Jos kuulutte pienempään maksuluokkaan, maksatte työkyvyttömyysmaksua vähemmän, ja jos kuulutte suurempaan luokkaan, maksatte enemmän.

Maksuluokka saattaa vaihdella

Laskemme maksuluokkanne kerran vuodessa. Siksi maksuluokka saattaa vaihdella vuosittain.

Maksuluokka voi vaihtua myös, jos siirrätte TyEL-vakuutusenne Ilmariseen kokonaan tai osittain. Entisen eläkeyhtiönne maksuluokka ja siihen vaikuttavat tiedot siirtyvät meille vakuutusenne mukana. Maksuluokka ei silti tule aina voimaan sellaisenaan, sillä eri eläkeyhtiöillä on omat maksuluokkansa.

Tarkastelun kohteena kaksi vuotta

Vuotta 2018 koskevan maksuluokkanne ratkaisevat ne työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeet, jotka myönnettiin työntekijöillenne vuosina 2015 ja 2016.

Myös entisten työntekijöittenne eläkkeet saattavat vaikuttaa maksuluokkaan. Näin on silloin, jos he olivat palveluksessanne kahtena vuonna ennen työkyvyttömyyden alkamista.

Koko vaikuttaa maksuluokan painoarvoon

Työkyvyttömyysmaksunne ei riipu ainoastaan työkyvyttömyyseläkkeistä, eli siitä, mikä maksuluokkanne on.

Maksuun vaikuttaa lisäksi se, kuinka suuri työnantajana olette. Eli mikä palkkasummanne oli kaksi vuotta sitten, vuonna 2016. Mitä suurempi palkkasummanne oli, sitä enemmän maksuluokka vaikuttaa työkyvyttömyysmaksuunne.

Jos palkkasummanne oli vuonna 2016 vähintään 32 952 000 euroa, työkyvyttömyysmaksunne määräytyy maksuluokan perusteella kokonaan. Jos taas palkkasummanne on pienempi, vain osa maksustanne määräytyy maksuluokan mukaan. Loput määräytyvät perusluokan 4 mukaan.

Palkkasumma vaikuttaa maksuun liukuvasti.

> **Suuryrityksen TyEL-maksu:** Ilmarisen esite Suurtyönantajan TyEL-maksu 2018

ELÄKEMENO VAIKUTTA A MAKSULUOKKAAN VIIVEELLÄ

Eläkkeen myöntövuosi	Vuosi, jonka maksuluokkaan työkyvyttömyyseläke vaikuttaa					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
2013	x					
2014	x	x				
2015		x	x			
2016			x	x		
2017				x	x	
2018					x	x

TOIMI NÄIN

Kun olet ottanut TyEL-vakuutuksen, sinun tarvitsee tehdä vain kolme asiaa:

1. Ilmoita meille työntekijäsi palkat.
2. Maksa ennakkomaksu.
3. Tarkista saamasi vuosilaskelma. Siitä näet, oletko maksanut liikaa vai liian vähän.

Kaikki ilmoitukset teet helposti verkossa. Siellä myös maksat maksut nopeasti ja turvallisesti.

Ja ihan lopuksi vähennä TyEL-maksut verotuksessa.

ILMOITA PALKAT

TYEL-PALKKAA VAI EI?

Taulukosta näet, mikä on TyEL-ansiota ja mikä ei.

Palkka	TyEL-palkka	
	Kyllä	Ei
Aika- tai suoritepalkka	x	
Arkipyhäkorvaus	x	
Bonus	x	
Henkilökuntaetuudet, kun niitä ei saada vastikkeena työstä		x
Henkilöstörahastoon tehdyt suoritukset		x
Hälytysluonteisesta työstä maksettava korotus	x	
Ikälisiä	x	
Iltalisiä	x	
Irtisanomisajan palkka • sopimuksen mukaiselta irtisanomisajalta ja kertyneestä vuosilomakorvauksesta enintään 6 kuukaudelta riippumatta siitä, onko työntekijä töissä vai ei• korvaus irtisanomisesta lomautuksen aikana (ei liity työntekovelvollisuutta)• korvaus laittomasta irtisanomisesta• erilaiset irtisanomisajan ylittävät tuki- järjestelyt työsuhteen päättymisen yhteydessä (kuten ns. kultainen kädenpuristus)	x	x x x
Konkurssissa valvotut ennen konkurssia eräänntyneet palkkasaatavat	x	
Korvaus työsuhtekeksinnöstä		x
Kustannusten korvaukset • työehtosopimukseen perustuvat päivärahat ja kulukorvaukset, siltä osin kun niiden määrä on enintään verohallituksen verovapaiden kustannusten korvaamista koskevan päätöksen mukainen• ylitteen osalta	x	x
Käteinen voittopalkkio • kun se korvaa henkilöstörahastomenettelyn		x
Käyttökorvaus		x
Lahjarahat ja -kortit (työnantajan maksamat) • ylimääräiset palkkaerät, esim. jouluraha, 13. kuukauden palkka, palveluvuosikorvaus• merkkipäivän tai muun vastaavan syyn perusteella annettu tavanomainen esine- tai rahalahja	x	x
Lisäpäiväraha; sairausajan palkan tai täydennyspäivärahan päätyttyä maksettu lisäpalkka		x
Lomarahat • esim. lomaltapaluuraha, lomapalkan korotus myös maksettaessa työsuhteen päättyessä	x	
Luento- ja esitelmäpalkkiot • yksittäiset luennot, yleensä• oman työnantajan maksamat luentopalkkiot• osana yrityksen opetustoimintaa, voi olla työsuhde. Edellyttää kuitenkin sisällön valmistelun ja toteutuksen valvontaa	x x	x

Palkka	TyEL-palkka	
	Kyllä	Ei
Luontoisedut • esim. asuntoetu, ruokaetu, autoetu, puhelinetu yms., raha-arvo määrätään verohallituksen vahvistamien ohjeiden tai niiden puuttuessa käyvän arvon mukaan • palkka, joka muodostuu pelkästä luontoisedusta (jos työntekijälle ei palkanmaksun yhteydessä ole maksettu työntekijän eläkemaksun pidättämiseen riittävää rahapalkkaa, mutta eläketurva kertyy, työnantaja voi pidättää eläke- maksun vuoden kuluessa seuraavien palkanmaksujen yhteydessä)	x	
Luottamustoimesta maksetut palkkiot • ei työsuhteessa oleville, jos TyEL-eläketurva on järjestetty vapaaehtoisesti	x	
Lähdeverotuksen alaiset palkkatulot	x	
Läheisesti työsuhteeseen liittyvästä toiminnasta maksetut korvaukset ja palkkiot • esim. aloite- ja kirjoituspalkkiot • työnantajan maksamat korvaukset luottamustoimista	x	
Odotusajan palkka; korvaus palkan- maksun myöhästymisestä		x
Olosuhdelisä	x	
Oppisopimus- ja koulutusopimusajalta maksettu palkka • kun työsopimus on solmittu työnantajan ja työntekijän välillä • jos sopimus on pelkästään työnantajan ja koulutuslaitoksen välinen, kysymys ei ole työsuhteesta	x	x
Osakeoptiot ja optiolainajärjestelyt		x
Palkkaturvalain perusteella maksettu sellainen palkka, joka työnantajan maksamana olisi TyEL-palkkaa	x	
Palkat, jotka pienuutensa vuoksi eivät ole ennakonpidätyksen alaisia, esim. opiskelijan palkka	x	
Palvelurahat • yleisöltä saadut palvelurahat saman suuruusina kuin viimeksi toimitetussa verotuksessa, jos ei muuta selvitystä esitetä	x	
Pekkaspäivävapaakorvaus	x	
Provisio • siltä osin kuin se on ennakonpidätyksenalainen eikä kysymys ole yrittäjästä	x	
Palvelukorvaus, siltä osin, kun se on veronalaista tuloa	x	
Päivärahat, siltä osin kuin ne ovat veronalaista tuloa	x	
Rojalti		x
Sairausajan palkka • työntekijän muualta kuin työnantajalta, esim. Kelalta, saamat sairauteen liittyvät korvaukset	x	x
Seisokkityöstä maksettava korotus	x	
Sunnuntaityökorvaus	x	
Tantieemi	x	
Tulospalkkio	x	
Tuotantolisä	x	
Tuotantopalkkio	x	
Työkalukorvaus siltä osin kuin se on veronalaista tuloa	x	
Työllistämistuen avulla palkatun työntekijän kokonaispalkka • työllistämistuki, työmarkkinatuki, yhdistelmätuki.	x	
Työnantajan kustantamat vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen vakuutusmaksut • siltä osin kuin ne tuloverolain 68 §:n nojalla luetaan työntekijän palkaksi (ns. normaalin eläketurvan ylittävä taso)	x	x
Työnantajan työntekijälleen ostaman säästöhenkivakuutuksen vakuutusmaksut	x	
Työntekijöille suunnattu osakeanti		x
Työttömälle itselleen maksettu tuki • työharjoittelu työmarkkinatuella • työharjoittelu työllisyysasetuksen nojalla • vuorotteluvapaakorvaus • osa-aikalisä osa-aikatyöhön siirtyneelle työntekijälle		x

Palkka	TyEL-palkka	
	Kyllä	Ei
Täydennyspäiväraha; työnantajan sairauskassan tai työnantajan maksaman palkan ja päivärahan erotus	x	
Ulkomaantyöstä saatu palkka • työntekijälle määritellyn vakuutuslaskun mukaisesti	x	
Vammaispalvelulain perusteella hoitajalle maksettu korvaus	x	
Varallaolokorvaus	x	
Verovapaat päivärahat ja korvaukset		x
Voitonjako		x
Vuosilomakorvaus	x	
Vuosilomapalkka	x	
Vuorotyölisä	x	
Ylityökorotus	x	
Ylityökorvaus	x	
Ylityölisä	x	

Ilmoita meille palkat, joita olet maksanut työntekijällesi tietyn kalenterikuukauden tai kalenterivuoden aikana.

Sinulla on kaksi vaihtoehtoa: ilmoita palkat kerran kuukaudessa tai kerran vuodessa.

Kuukausi-ilmoittajana teet kerran kuussa kuukausi-ilmoituksen. Sen teet helposti samalla kun maksat palkkoja.

Vuosi-ilmoittajana teet kerran vuodessa vuosi-ilmoituksen. Sillä ilmoitat kaikki työsuhte- ja palkkatiedot yhden kalenterivuoden ajalta. Niitä voit tosin ilmoittaa myös pitkin vuotta.

Kuukausittain vai vuosittain?

Se, ryhdytkö kuukausi- vai vuosi-ilmoittajaksi, riippuu kahdesta asiasta.

Ensinnäkin siitä, haluatko TyEL-ennakkomaksusi perustuvan maksamiisi palkkoihin – vai arvioimiisi palkkoihin eli ennakkopalkkasummaan.

Toinen valintaasi vaikuttava seikka on se, kuinka usein haluat maksaa TyEL-maksujasi. Ilmoitustapa ja maksutapa kulkevat nimittäin käsi kädessä.

Kuukausi-ilmoittajana maksat TyEL-maksun kerran kuussa sitä mukaa kuin maksat palkkoja. Vuosi-ilmoittajana maksat maksut haluamasi eräkuukausina yhdessä tai useammassa erässä ilmoittamasi ennakkopalkkasumman mukaan.

Kuukausi-ilmoittaja, toimi näin

Tee kuukausi-ilmoitus kerran kuukaudessa. Tee se

1. sähköisesti, niin selviät asiasta nopeasti.
2. viimeistään palkanmaksua seuraavan kuukauden 7. päivänä, niin saat laskun hyvissä ajoin ennen eräpäivää, joka on aina 20. päivä.

Tee yksi ilmoitus yhtä työntekijää kohti. Kerro siinä seuraavat tiedot:

1. TyEL-vakuutusnumerosi
2. työntekijän henkilötiedot
3. kohdekuukausi ja -vuosi eli ajankohta, jota ilmoituksesi koskee

4. työntekijän palkkatiedot kohdekuukaudelta euroina ja sentteinä.

Jos et maksa jonain kuukautena palkkoja lainkaan, älä tee ilmoitusta.

Vuosi-ilmoittaja, toimi näin

Tee vuosi-ilmoitus kerran vuodessa. Sinun ei tarvitse muistella ajankohtaa, sillä saat meiltä ilmoituksen tekemistä koskevan pyynnön joulukuussa.

Tee vuosi-ilmoitus

1. sähköisesti, niin selviät asiasta nopeasti.
2. heti kalenterivuoden päätyttyä, viimeistään 31.1., niin vältyt lisälaskulta.

Tee yksi ilmoitus yhtä TyEL-vakuutusta kohti. Kerro siinä seuraavat tiedot:

1. TyEL-vakuutusnumerosi
2. työntekijöiden henkilötiedot
3. työsuhteiden alkamis- ja päättymispäivät
4. työntekijöiden palkkatiedot euroina ja sentteinä.

Ilmoita palkkatiedot siltä vuodelta, jolloin maksoit palkkaa työntekijälle. Palkan maksamisajankohta nimittäin vaikuttaa kyseisen vuoden TyEL-maksuusi. Jos olet jakanut vakuutuksen toimipaikoittain osastoihin ja eläkeryhmiiin, kerro sekin ilmoituksessa.

Tee ilmoitus, vaikka teillä ei olisi ollut kalenterivuonna yhtään työntekijää ja vaikka ette olisi maksaneet ollenkaan palkkoja.

Jos palveluksessanne on ollut yksi työntekijä silloin tällöin, pidä hänen työsuhteensa jatkuvana ja ilmoita vuosi-ilmoituksella hänen kaikki palkkansa.

Jos ilmoituksenne myöhästyy, TyEL-maksunne perustuu ilmoituksenne sijaan meidän arvioomme palkoista. Samalla saatte 10 prosentin suuruisen lisämaksun. Jos unohdat tehdä vuosi-ilmoituksen useana vuonna, maksun korotus on 20–100 prosenttia.

Voit ilmoittaa palkat vielä senkin jälkeen, kun olet saanut meiltä laskun lisämaksun kera. Sen jälkeen saat uuden, ilmoittamiisi palkkoihin perustuvan laskun. Lisämaksun voimme poistaa, jos sinulla on ilmoituksen myöhästymiseen perusteltu syy.

KUUKAUSI-ILMOITAJALLA MONTA ETUA

Suosittellemme, että ilmoitat palkat kuukausittain. Silloin saat monta etua.

1. Sinun on helppo ilmoittaa tiedot samalla kun maksat palkkoja.
2. Saat työsuhtetietosi pysymään kaiken aikaa ajan tasalla. Silloin et saa meiltä jälkikäteen niitä koskevia selvityspyyntöjä.
3. Maksat koko ajan vain sen, mitä pitää. Laskemme sinua koskevan TyEL-ennakkomaksun heti ilmoituksesi saatuaamme, kerran kuukaudessa. Silloin ennakkomaksusi vastaa mahdollisimman paljon lopullista TyEL-maksuasi.

Yhdessä vakuutuksessa yksi ilmoitustapa

Jos sinulla on meillä useampi kuin yksi TyEL-vakuutus, voit olla kuukausi-ilmoittaja yhdessä ja vuosi-ilmoittaja toisessa. Suosittelemme helppoa kuukausi-ilmoittamista ja -maksamista.

Ilmoita vain TyEL-ansiot

Ilmoita meille vain TyEL-palkat. Niitä ovat erilaiset työntekijöillesi maksamasi korvaukset palkasta lähtien. TyEL-palkat tarkoittavat yleensä samaa kuin ennakonpidätyksen alaiset palkat.

Ilmoita palkat niiden maksamisvuoden palkoiksi. Ilmoita ne ilman, että vähennät niistä työntekijän maksumuutusta.

> **TyEL-palkkaa vai ei?:** s. 9

Jos maksat tulospalkkion

Jos maksat työntekijällesi tulospalkkion, ilmoita se sen kalenterivuoden palkkana, jolloin maksoit palkkion.

Paitsi jos maksat palkkion loppupalkan ja eläkkeen myöntämisen jälkeen. Silloin voit kohdentaa palkkion työntekijän pyynnöstä palkkion ansaintavuodelle. Tulospalkkion tulee silloin olla vähintään viisi kertaa suurempi kuin kuukausieläke.

Jos lomautat

Joskus voit joutua lomauttamaan työntekijäsi. Ja voi käydä ehkä niin, että hänen työsuhteensa päättyy lomautuksen aikana irtisanomiseen tai irtisanoutumiseen.

Päätä silloin TyEL-tösuhde viimeiseen palkalliseen työssäolo- tai vuosilomapäivään. Työoikeudellinen työsuhde voi kuitenkin jatkua.

Jos et järjestä työntekijälle työtä irtisanomisajaksi, hänellä saattaa olla oikeus irtisanomisajan palkan tai sen osan menettämistä vastaavaan vahingonkorvaukseen. Tämä korvaus ei ole TyEL-palkkaa. Jos taas työntekijäsi tekee irtisanomisaikana töitä ja saa siitä palkkaa, hänelle

kertyy myös lomakorvausta. Nämä molemmat ovat TyEL-palkkaa.

Jos työntekijä siirtyy vanhana työntekijänä

Joskus työntekijäsi voi siirtyä työnantajalta toiselle ns. vanhana työntekijänä. Ilmoita silloin asiasta meille.

Syynä siirtymiseen voi olla esim. se, että hän siirtyy emo-, tytär- tai sisaryhtiön palvelukseen. Tai että hän jatkaa liikkeenluovutuksen eli liiketoiminnan tai sen osan myymisen jälkeen samassa työpaikassa välittömästi. Hän voi siirtyä toiseen yritykseen myös sulautumisen eli fuusion tai jakautumisen eli diffuusion jälkeen.

Kätevästi verkossa

Kuukausi- ja vuosi-ilmoitukset teet kätevästi maksuttomassa verkkopalvelussamme. Verkkopalvelun saat käyttöösi heti, kun sinulla on siihen sopivat tunnukset. Yhdellä tunnuksella huolehdit kaikista eläkevakuutuksistasi.

Soita meille, niin lähetämme sinulle käyttäjätunnuksen ja salasanan. Asiakaspalvelumme tavoitat numerosta 010 195 000.

Tee kuukausi- tai vuosi-ilmoitus lähettämällä tiedot tiedostona, jonka poimit palkanhallintajärjestelmästäsi. Tai syötä tiedot suoraan verkkopalveluun.

Jos tilioimisto tekee ilmoitukset puolestasi, hanki tunnukset tilioimistollesi. Ja pyydä tilioimistoasi tekemään kanssamme verkkopalvelusopimus. Sinä pistät vain nimesi alle. Ja siinä kaikki.

Käytössäsi on verkkopalvelumme lisäksi kaksi muutaakin sähköistä tapaa, TYVI-palvelut ja Palkka.fi.

TYVI on lyhenne sanoista Tietovirrat yrityksiltä viranomaisille. TYVI-palveluja tarjoavat Aditro, CGI ja Opus-Capita. Palkka.fi on pienille työnantajille ja kotitalouksille suunnattu palvelu, jonka tarjoavat verohallinto ja työeläkeyhtiöt. TYVI-palvelut ovat maksullisia, Palkka.fi maksuton.

> **Vakuutukset kätevästi verkossa:** ilmarinen.fi > Tule asiakkaaksi

> **Verkkopalvelusopimus:** ilmarinen.fi > Lomakkeet ja julkaisut

VERKKOPALVELUN HYÖDYT

Ilmarisen verkkopalvelussa voit tehdä palkkailmoituksia pitkin vuotta. Lisäksi esimerkiksi tulostat vakuutusmaksutodistukset urakkatarjouksen liitteeksi ja muutat yhteystietojasi.

TYEL-MAKSAJAN HUONEENTAU LU

1

ILMOITA PALKAT KERRAN KUUKAUDESSA

MAKSA TYEL-MAKSU TOTEUTUNEIDEN PALKKOJEN MUKAAN KERRAN KUUKAUDESSA

TOIMI NÄIN:

- 1 Tee kuukausi-ilmoitus sähköisesti, yksi jokaista työntekijääsi kohti. Ilmoita siinä työntekijän yhden kuukauden ansiot. Tee ilmoitus viimeistään palkanmaksua seuraavan kuukauden 7. päivänä. Jos et maksanut mitään, älä tee ilmoitusta.
- 2 Saat tekemäsi ilmoituksen jälkeen meiltä TyEL-ennakkomaksua koskevan laskun. Se erään työ saman kuukauden 20. päivänä.
- 3 Saat keväällä ennakkomaksujasi koskevan laskelman ja tiedon lopullisesta TyEL-maksustasi.

2

ILMOITA PALKAT KERRAN VUODESSA

MAKSA TYEL-MAKSU ENNAKKOPALKKASUMMAN MUKAAN VALITSEMINASI ERÄKUUKAUSINA

TOIMI NÄIN:

- 1 Ilmoita meille kalenterivuotta koskeva ennakkopalkkasummasi tai jätä summa meidän arvioitavaksemme.
- 2 Saat meiltä TyEL-ennakkomaksua koskevan laskun. Se erään työ valitsemiesi eräkuukausien 20. päivänä.
- 3 Tee vuosi-ilmoitus. Ilmoita siinä kaikkien työntekijöiden ansiot kalenterivuoden ajalta. Tee ilmoitus viimeistään 31.1.
- 4 Saat keväällä ennakkomaksujasi koskevan laskelman ja tiedon lopullisesta TyEL-maksustasi.

MAKSA ENNAKKOMAKSU

TyEL-maksun maksat etukäteen, ennakkomaksuna. Eräpäivä on aina eräkuukauden 20. päivä tai sitä seuraava arkipäivä. Lasku saapuu 2–3 viikkoa ennen eräpäivää.

Ennakkomaksu on yleensä vähän TyEL-perusmaksua pienempi. Ennakkomaksusta nimittäin vähennetään kyseistä vuotta koskeva asiakashyvitys.

Kuukausi-ilmoittaja maksaa kerran kuussa

Kuukausi-ilmoittajana maksat ennakkomaksun kerran kuukaudessa. Paitsi jos et ole maksanut palkkoja. Silloin et maksa ennakkomaksuakaan.

Maksu perustuu tekemiisi kuukausi-ilmoituksiin. Jos esimerkiksi ilmoitit tammikuun palkat helmikuun 7. päivä, maksu eräännyy 20.2.

Suosittellemme helppoa kuukausi-ilmoittamista ja -maksamista.

Vuosi-ilmoittaja maksaa haluaminaan eräkuukausina

Vuosi-ilmoittajana ennakkomaksu perustuu ilmoittamaasi ennakkopalkkasummaan. Sinä valitset, maksatko ennakkomaksun 1, 2, 3, 4, 6 tai 12 erässä.

Yleisin tapa on maksaa se 4 erässä. Silloin maksut eräännyvät seuraavasti:

1. erä tammi–maaliskuu
2. erä huhti–kesäkuu
3. erä heinä–syyskuu
4. erä loka–joulukuu

Jokainen maksunne perustuu ennakkopalkkasummaan. Laskemme sen kerran vuodessa, joulukuussa. Laskelma perustuu edellisenä vuonna maksamiinne TyEL-maksuihin ja yleiseen palkkakehitykseen.

Kun pidät ennakkopalkkasummanne ajan tasalla, saat sen vastaamaan mahdollisimman paljon lopullista TyEL-maksua. Se taas helpottaa budjetoitianne.

Voit muuttaa ennakkopalkkasummaa vuoden mittaan niin usein, kun tarvetta on.

Palkkasummaa muutettuasi seuraavaksi eräännyvä TyEL-ennakkomaksunne perustuu uuteen palkkasummaan.

Jos pienennät ennakkopalkkasummaa, seuraava ennakkomaksunne on aiempaa pienempi, kiitos jo maksamiinne maksujen. Jos taas suurennat palkkasummaa, seuraava TyEL-ennakkomaksunne on aiempaa suurempi.

Hae maksuaikaa ennen eräpäivää

Taloudellinen tilanteenne saattaa olla joskus sellainen, että TyEL-maksun maksaminen tuottaa vaikeuksia. Tai voi olla, että sopimasi eräkuukaudet eivät enää olekaan teille sopivia.

Ota meihin siinä tapauksessa yhteyttä ennen eräpäivää. Hae maksuaikaa tai ryhdy maksamaan maksuja kokonaan toiseen tahtiin.

Maksuaikaa voit hakea ja eräkuukausia muuttaa soittamalla asiakaspalveluumme numeroon 010 195 000.

JOS MAKSU VIVÄSTYY

Jos käy niin että maksat TyEL-maksun myöhässä, maksat normaalin maksun lisäksi viivästyskoron. Korke tarkistetaan puolen vuoden välein. Se on 8 prosenttia 1.1.–30.6.2018.

Viivästyskorke lasketaan kuukauden 20. päivästä eli eräpäivästä maksamispäivään. Jos esimerkiksi maksu on eräännytynyt 20.3. ja se maksetaan 28.3., korke lasketaan 8 päiväältä.

Jos maksunne viivästyy, saat siitä muistutuksen eräkuukautta seuraavana kuukautena. Koska maksu on lakisääteinen, voimme periä sen perintätoimiston kautta tai ulosottoteitse ilman tuomiota tai päätöstä.

TARKISTA VUOSILASKELMA

Kuukausi-ilmoittajana tee vuoden viimeinen kuukausi-ilmoituksesi viimeistään tammikuun 7. päivä, jotta saat laskun hyvissä ajoin ennen eräpäivää.

Vuosi-ilmoittajana tee meille vuosi-ilmoitus tammikuun loppuun mennessä.

Sen jälkeen laskemme lopullisen TyEL-maksunne ja vertaamme sitä maksamiinne ennakkomaksuihin.

Vuosilaskelma saapuu alkuvuodesta

Lopputuloksen näet vuosilaskelmasta, jonka saat alkuvuodesta. Siitä näet, oletteko maksaneet sopivasti, liikaa vai liian vähän.

Jos olette maksaneet liikaa, erotus pienentää tulevia ennakkomaksujanne.

Jos taas olette maksaneet liian vähän, saatte erotuksesta laskun. Lasku saapuu keväällä, ja se maksetaan yhdessä erässä. Sen maksettuanne olette maksaneet lopullisen TyEL-maksunne.

Tilaa ennakkovuosislaskelma

Jos haluat tukea budjettinne tai tilinpäätöksenne tekemiseen, tilaa meiltä ennakkovuosislaskelma. Tilauksen teet helposti verkossa tai soittamalla asiakaspalveluumme. Laskelman tilaamiseen sinun tarvitsee vain ilmoittaa mahdollisimman tarkka arvio palkkasummastanne.

> **Maksuerien määrä ja ajankohta vaikuttavat:** s. 7

OTA KÄYTTÖÖSI SÄHKÖINEN LASKU

Kaikki maksut, ennakkomaksut ja lopulliset, maksat kätevimmin sähköisesti.

Sähköinen lasku saapuu nopeasti ja ympäristöä säästään ja se on helppo arkistoida. Sähköinen lasku sisältää Ilmarisen tilinumeron ja viitenumeron sekä laskun muut tiedot, joten säästyt niiden näpyttelyltä.

Kun haluat vaihtaa paperisen laskun sähköiseen, valittavanasi on kaksi vaihtoehtoa, e-lasku ja verkkolasku.

Saat e-laskun käyttöösi, kun sovit asiasta pankkisi kanssa. Sen jälkeen saat meiltä laskun verkkopankkiisi sen sijaan että lasku tulisi paperisena yritykseesi tai kotiisi.

Verkkolaskun käyttäjäksi voit siirtyä, kun olet sopinut verkkolaskujen vastaanottamisesta verkkolaskuoperaattorin kanssa.

Ota käyttöösi e-lasku

E-laskupalvelua tarjoavat useimmat pankit. Kun maksat seuraavan meiltä saamasi paperisen laskun verkkopankissa, verkkopankki ehdottaa sinulle siirtymistä e-laskuun. Vastaa myöntävästi ja anna muut pankin pyytämät tiedot. Siinä kaikki.

E-laskuun siirryttyäsi seuraava meiltä saamasi lasku on todennäköisesti jo e-lasku. Kun saat laskun verkkopankkiisi, toimi näin:

1. Avaa e-lasku ja tarkastele sitä.
2. Näpätä e-laskussa olevaa linkkiä, niin pääset tarkastelemaan paperilaskun näköistä laskua.
3. Muuta laskun eräpäivää halutessasi.
4. Hyväksy lasku, niin ohjelma maksaa laskun eräpäivänä puolestasi.
5. Palaa laskuun kun haluat - e-laskusi pysyvät tallessa ja järjestyksessä verkkopankissasi, jossa voit selaila niitä omaan tahtiisi.

> **E-lasku:** oma pankkisi

Ota käyttöösi verkkolasku

Saat verkkolaskun käyttöösi, kun sovit asiasta verkkolaskuoperaattorin kanssa. Operaattoreita ovat pankit ja verkkolaskuihin erikoistuneet yritykset.

Kun haluat saada meiltä vastedes verkkolaskuja, toimi näin:

1. Valitse verkkolaskuoperaattori.
2. Tee operaattorisi kanssa sopimus siitä, että voit vastedes vastaanottaa verkkolaskuja.
3. Hanki verkkolaskuohjelmisto, jos siihen on tarvetta.
4. Ilmoita verkkolaskutietosi verkkopalvelussamme.

Jos sovit operaattorisi kanssa verkkolaskujen vastaanottamisen lisäksi niiden lähettämisestä, voit ryhtyä lähettämään verkkolaskuja asiakkaillesi. Näin säästät luontoa ja usein myös pitkän pennin.

> **Verkkolasku:** verkkolaskuoperaattorit

VÄHENNÄ MAKSU VEROTUKSESSA

Yrityksesi maksama TyEL-maksu on työnantajan tulon hankkimisesta aiheutunut kustannus eli ns. luonnollinen vähennys. Siksi voit vähentää TyEL-maksun verotuksessa. Huomaa, että yritys- ja henkilöverotuksen säännöt poikkeavat toisistaan.

Voit vähentää vain työnantajan maksuosuuden, et työntekijän maksuosuutta. Erittele ne sen vuoksi kirjanpitoosi.

> **Kaksi maksajaa:** s. 7

> **TyEL-maksun vähentäminen verotuksessa:** vero.fi

PALKKATIEDOT TULOREKISTERIIN VUODESTA 2019 ALKAEN

Tulorekisteri on keskitetty rekisteri, jonne ilmoitetaan jatkossa kaikki maksetut tulotiedot.

Tulorekisterin käyttö alkaa 1.1.2019. Työnantajana se tarkoittaa sinulle sitä, että ilmoitat työntekijöillesi maksamasi palkat joka palkanmaksun jälkeen tulorekisteriin ja maksat näistä TyEL-maksun Ilmariseen. Tulorekisteristä voit lukea lisää osoitteesta www.tulorekisteri.fi

ENTÄ JOS?

Eläketurvan järjestämisessä tulee vastaan erilaisia tilanteita. Oli tilanteesi mikä tahansa, käänny puoleemme. Olemme olemassa sinua varten.

PALKKAAT UUDEN TYÖNTEKIJÄN

Jos palkkaat uuden työntekijän, ota TyEL-vakuutus tai liitä työsuhde jo olemassa olevaan TyEL-vakuutukseesi. Silloinkin kun työntekijäsi on tilapäinen, eläkeläinen tai ulkomaalainen.

Jos ostat palveluksia yrittäjältä, sinun ei tarvitse tehdä mitään, sillä yrittäjä vakuuttaa itsensä YEL-vakuutuksella.

> **Sosiaalivakuutusmaksut ja avainluvut 2018:** s. 21

PALKKAAT ELÄKELÄISEN

Voit ottaa palvelukseesi myös eläkeläisen. Huolehdi hänen eläketurvastaan samalla tavalla kuin silloin jos palkkaat kenet tahansa uuden työntekijän.

> **Kun palkkaat eläkeläisen:** s. 4

PALKKAAT ULKOMAALAISEN

Eläketurva on vastuullasi myös silloin kun palkkaat ulkomaalaisen työntekijän Suomeen. Huolehdi hänen eläketurvastaan samalla tavalla kuin kenen tahansa uuden työntekijän.

> **Kun palkkaat ulkomaalaisen:** s. 4

OLET KOTITALOUSTYÖNANTAJA

Jos palkkaat kotiisi, mökillesi, pihaasi tai metsääsi siivoojan, maalarin, lastenhoitajan tai muun apurin, olet kotitaloustyönantaja. Huolehdi työntekijäsi eläketurvasta samalla tavalla kuin muutkin työnantajat.

> **Kotitalous työnantajana:** [ilmarinen.fi](#) > Työnantaja > Kotitalous työnantajana
> **Huolehdi muustakin sosiaaliturvasta:** s. 5

OLET TILAPÄINEN TYÖNANTAJA

Joskus palkkaat työntekijän vain tilapäisesti. Yritykseesi, kotiisi, mökillesi, pihaasi tai metsääsi. Silloin olet tilapäinen työnantaja. Järjestä silloin eläketurva ilmoittamalla tarvittavat tiedot ja maksamalla TyEL-maksu. Helpoimmin hoidat asian verkkosivuillamme.

> **Tilapäisen työnantajan palvelu:**
[ilmarinen.fi](#) > Työnantaja > Tilapäinen työnantaja

EDUSTAT OSUUSKUNTA

Jos työskentelet osuuskunnassa johtavassa ja määrävässä asemassa, vakuuta itsesi YEL-vakuutuksella.

Jos taas hankit osuuskuntaan uuden jäsenen, jolle maksat palkkaa, vakuuta hänet TyEL-vakuutuksella. Peri työntekijän maksuosuus hänen palkastaan ja tililtä koko maksu meille.

MUUTAT PALKKASUMMAA

Vuosi-ilmoittajana voit muuttaa palkkasummaa vuoden mittaan niin usein, kun tarvetta on. Palkkasummaa muutettuasi seuraavaksi erääntyvä TyEL-ennakkomaksusi perustuu uuteen palkkasummaan. Helpoimmin teet muutoksen verkkopalvelussamme osoitteessa [ilmarinen.fi](#).

Kuukausi-ilmoittajana ilmoitat meille palkkatiedot kuukausittain. Siksi palkkasummasi on aina ajan tasalla.

YHTEYSTIETOSI MUUTTUVAT

Jos osoitteesi tai sähköpostiosoitteesi muuttuu, kerro siitä meille. Näin varmistat, että saat kaiken sinulle kuuluvan postin silloin kun pitääkin. Laskut, ilmoituspyynnöt, tiedon seuraavan vuoden TyEL-ennakkomaksustasi ja muut tiedotteet. Kun saat postisi ajallaan, saat tehtyä ajallaan sen, mitä pitääkin.

Muuta osoitetietosi verkkopalvelussamme. Tai soita asiakaspalveluumme numeroon 010 195 000.

> **Muuta osoitetietoja:** [ilmarinen.fi](#)

TILITOIMISTO HUOLEHTII TYEL-VAKUUTUKSESTASI

Kun olet ottanut TyEL-vakuutuksen, tilitoimistosi voi tehdä puolestasi kaiken. Maksaa vakuutusmaksut, tulostaa todistukset ja tehdä palkkailmoitukset ja muut ilmoitukset. Ja sinä voit käyttää aikasi johonkin muuhun. Sinun tarvitsee vain valtuuttaa tilitoimistosi asiaan.

Vinkkaa tilitoimistollesi samalla verkkopalvelustamme. Tilitoimisto saa verkkopalvelun käyttöönsä, kun sinä, toimisto ja me teemme yhdessä vakuutustasi koskevan verkkopalvelusopimuksen. Sen löydät verkkosivuiltamme [ilmarinen.fi](#) > Lomakkeet ja julkaisut.

> **Palvelut tilitoimistoille:** [ilmarinen.fi](#) > Työnantaja > Tilitoimistot

TYÖNTEKIJÄSI TYÖKYKY HEIKKENEÉ

Työntekijäsi työkyky voi heikentyä eri syistä. Syynä voi olla jokin työstä tai jostain muusta syystä johtuva sairaus tai vamma.

Tehokkain apu on ohjata työntekijä ammatilliseen kuntoutukseen. Se tarjoaa hänelle viisi vaihtoehtoa kuntoutua takaisin työelämään. Jokaiseen saatte meiltä taloudellista tukea, yleensä kuntoutusrahaa tai kuntoutuskorotusta.

> **Kohenna työkykyä ammatillisella kuntoutuksella:**
s. 18

TYÖNTEKIJÄSI JÄÄ ELÄKKEELLE

Työntekijäsi voi jäädä vanhuus-, osittaiselle vanhuus- työkyvyttömyys- tai työuraeläkkeelle.

Muistuta häntä, että eläkettä tulee hakea. Hän voi täyttää hakemuksen verkkosivuillamme.

Kun hakemus on saapunut meille, otamme sinuun yhteyttä ja pyydämme sinulta tarvittaessa työntekijäsi työsuhde- ja palkkatietoja. Ne saatamme teemme eläkepäätöksen.

> **Miten ja milloin eläkkeelle?:** ilmarinen.fi/elakkeelle

SINULLA EI OLE ENÄÄ TYÖNTEKIJÖITÄ

Työntekijäsi voivat poistua palkkalistoiltasi vähitellen tai äkisti. Esimerkiksi jos myyt yrityksesi ja työntekijäsi siirtyvät toisen työnantajan palvelukseen. Tai jos olet joutunut irtisanomaan heidät yksi toisensa jälkeen. Työntekijäsi voivat myös siirtyä sinun tai jonkun toisen työnantajan toiseen vakuutukseen.

Jos näin on etkä usko palkkaavasi ketään lähiaikoina, on aika päättää TyEL-vakuutus. Toimi silloin näin:

Tee vakuutuksen päättäm ilmoitus ja lähetä se meille. Helpoimmin teet sen verkossa.

Kerro ilmoituksessa kolme asiaa:

1. päivä, jolloin viimeinen työntekijäsi lopetti työskentelyn
2. syy, miksi haluat päättää vakuutuksesi
3. tilinumero TyEL-maksun mahdollista palautusta varten.

Vuosi-ilmoittaja, tee lisäksi viimeiset työsuhdeilmoituksesi. Tee yksi ilmoitus jokaisesta työntekijästäsi, joka oli palveluksessasi vakuutuksen päättämivuonna.

Kuukausi-ilmoittaja, tee lisäksi viimeiset kuukausi-ilmoituksesi. Ilmoita niissä vakuutuksen päättämiskauden palkat.

Ilmoitukset saatamme päättää TyEL-vakuutuksesi siihen päivään, jolloin viimeinen työntekijäsi lopetti työskentelyn.

Sen jälkeen laskemme lopullisen TyEL-maksunne ilmoittamiesi palkkojen perusteella. Ja vertaamme sitä maksamiinne TyEL-ennakkomaksuihin.

Lopullinen maksu selviää päättämislaskelmasta, jonka saat meiltä. Siitä näet, oletteko maksaneet sopivasti, liikaa vai liian vähän. Jos olette maksaneet liikaa, saatte summan tilillenne. Jos taas olette maksaneet liian vähän, saatte erotuksesta laskun.

Ja ainahan tilanteet voivat muuttua. Jos perustat uuden yrityksen tai jos toimintasi viriää uudelleen, ota uusi TyEL-vakuutus. Olet lämpimästi tervetullut asiakkaaksemme uudelleen!

MIKSI TYEL-VAKUUTUS?

Kun huolehdit työntekijäsi eläketurvasta, kasvatat hänen eläkettään. Hänelle kertyy eläkettä jokaisesta hänen ansaitsemastaan eurosta. Niistä, jotka hän tienaa 17–67-vuotiaana.

Kun järjestät eläketurvan, varmistat samalla, että tulevatkin sukupolvet saavat eläkkeensä.

Suurimman osan vakuutusmaksuista käytämme nimittäin paraikaa maksettaviin eläkkeisiin, mutta noin neljänneksen rahastomme tulevien vuosien eläkkeitä varten.

Eläketurvan järjestämisestä on etua paitsi työntekijällesi ja hänen perheelleen, myös sinulle. Työntekijä saa eläkkeestä turvan eri elämäntilanteisiin, esimerkiksi jos hän menettää työkykynsä tai jos hänen perheensä menettää elättäjän.

Sinä puolestasi saat joukon muita etuja. Sellaisia, jotka auttavat työntekijöitäsi pysymään työkykyisinä. Ja sellaisia, jotka edistävät heidän ja koko työpaikan hyvinvointia ja menestymistä.

Meiltä saat neuvoja ja koulutusta sekä ammatilliseen kuntoutukseen että työhyvinvoinnin johtamiseen.

TYÖELÄKE KASVAA TYÖSTÄ

Työntekijäsi eläketurvan suuruus riippuu niistä palkoista, joita hän on hankkinut sinun tai jonkun muun palveluksessa. Myös hänen työnsä yrittäjänä kasvattaa hänen eläketurvaansa.

Eläkettä karttuu kaikille 17 vuotta täyttäneille työntekijöille 1,5 prosenttia vuodessa. Yrittäjille eläkettä karttuu 18 ikävuodesta lähtien. Karttumamuutoksilla on vuoteen 2025 saakka siirtymisaika, jonka aikana 53–62-vuotiaille kertyy 1,7 prosenttia eläkettä vuodessa. Jos eläkettä ei ota maksuun heti vanhuuseläkeiän alarajalla, saa eläkkeeseensä 0,4 prosentin lykkäyskorotuksen jokaiselta kuukaudelta.

Työntekijän tekemän työn lisäksi hänelle kertyy eläkettä myös muissa elämäntilanteissa.

Hänen eläkkeensä kasvaa, kun hän saa sairauspäivärahaa, vanhempainrahaa tai työttömyysturvan ansiopäivärahaa. Ja kun hän on hoitovapaalla hoitamassa alle kolmivuotiaasta lastaan. Tai kun hän tekee tutkintoon johtavia opintoja. Hänen eläkkeensä kasvaa myös vuoroteltuvapaalla ja aikuiskoulutustukikaudella.

TURVAA NELJÄÄN ELÄMÄNTILANTEESEEN

Eläke turvaa työntekijäsi neljässä eri elämäntilanteessa.

Jos työntekijäsi sairastuu tai vammautuu, voi olla että hän ei pysty tekemään työtään entiseen tapaan. Silloin hänen kannattaa hakeutua **ammatilliseen kuntoutukseen**. Jos kuntoutus ei auta, hän voi hakea **työkyvyttömyyseläkettä** tai **työuraeläkettä**.

Eläkeuudistuksen myötä osa-aikaeläke korvautui osittaisella vanhuuseläkkeellä vuodesta 2017 alkaen. Osittainen vanhuuseläke on osa-aikaeläkettä joustavampi eläkemuoto, sillä sen rinnalla voi tehdä töitä niin paljon kuin haluaa. Täysipäiväisesti tai ei lainkaan tai mitä tahansa siltä väliltä.

Eläkkeen rinnalla tehtävä työ pitää vakuuttaa ja siitä karttuu lisää eläkettä.

Kun työntekijäsi työura on takanapäin, hänen on aika siirtyä **vanhuuseläkkeelle**. Töiden tekemistä hän voi jatkaa silloinkin, sillä eläkeläisen ansiot eivät vaikuta eläkkeeseen.

Jos työntekijäsi menehtyy, hänen puolisonsa ja lapsensa voivat hakea **perhe-eläkettä**. Leski saa perhe-eläkkeestä leskeneläkkeen ja lapset lapseneläkkeen.

> **Parempaa työelämää:** www.ilmarinen.fi/parempaatyoe-lamaa

> **Eläkkeet ja vuoden 2017 alussa voimaan tullut eläkeuudistus:** ilmarinen.fi

> **Miten ja milloin eläkkeelle?:** ilmarinen.fi

KOHENNA TYÖKYKYÄ AMMATILLISELLA KUNTOUTUKSELLE

Työntekijäsi työkyky voi heikentyä eri syistä.

Auta esimiehiä tunnistamaan riskit sekä auttamaan nopeasti niitä työntekijöitä, joiden työkyky on heikentyneessä tai katoamassa kokonaan.

Varmista, että työterveyshuolto tuntee ammatillisen kuntoutuksen mahdollisuudet.

Ammatillinen kuntoutus tarjoaa työntekijöillesi viisi vaihtoehtoa kuntoutua takaisin työelämään. Jokaiseen saatte meiltä taloudellista tukea, yleensä kuntoutusrahaa tai kuntoutuskorotusta.

TYÖNANTAJA JA AMMATILLINEN KUNTOUTUS

Työnantaja, huolehdi työntekijästäsi. Jos hänen työkykynsä heikkenee, pohtikaa yhdessä ratkaisuja, jotta hän voi jatkaa työssään. Kannusta työntekijäsi hakeutumaan kuntoutukseen.

Meiltä työntekijäsi saa taloudellista tukea ammatillisen kuntoutuksen ajaksi. Voit myös sopia työntekijäsi kanssa siitä, että maksat hänelle kuntoutuksen ajalta palkkaa. Siinä tapauksessa sinä saat työnantajana hänen kuntoutusetutensa, enintään kuitenkin hänen palkkansa verran.

Viisi vaihtoehtoa

Keskustele työhönpaluun mahdollisuuksista aina ensin yhdessä kuntoutujan ja työterveyshuollon kanssa. Pohdi, voiko työntekijä palata omaan työhön kevennetysti tai voiko työtehtäviä muokata sopivammiksi.

Sopivin vaihtoehto on yleensä se, mikä löytyy työntekijän läheltä. Sellainen työ, josta hänellä on jo jotain kokemusta. Tai sellaiset opinnot, jotka liittyvät hänen työhönsä tai aiempiin opintoihinsa.

Työntekijästä ja hänen tilanteestaan riippuu, mikä ammatillisen kuntoutuksen vaihtoehtoista sopii hänelle parhaiten. Vaihtoehtoina voivat olla työkokeilu, työhönvalmennus, oppisopimuskoulutus tai ammatillinen uudelleen-koulutus tai jopa yrittäjäksi ryhtyminen.

Kaikki voittavat

Kuntoutujista palaa työelämään lähes 80 prosenttia. Kun työntekijäsi kuntoutuu, voittajia ovat sinä, hän ja työpaikkasi. Ja koko suomalainen yhteiskunta. Kuntoutus kannattaa, koska se

1. maksaa itsensä nopeasti takaisin
2. vähentää työkyvyttömyyseläkkeitä
3. parantaa työntekijän elämänlaatua
4. vaikuttaa myönteisesti työpaikkasi ilmapiiriin ja asiakkaisiin.

> **Ammatillinen kuntoutus:** ilmarinen.fi

KOHTI PAREMPAA TYÖELÄMÄÄ

Kun sinä ja työntekijäsi voitte hyvin, työ sujuu. Tulos näkyy tuottavuudessa.

Kun tarvitset kokonaisnäkömäs yrityksesä työkyvyn kehittämiseen tai inspiraatiota ja vinkkejä sinun ja työntekijöitesä työhyvinvointiin, tartu Ilmarisen Parempaan työelämän palveluihin. Ne auttavat sinua kehittämään esimiehenä ja tukemaan ihmisiä siinä, miten he tekevät töitä yhdessä ja kehittävät uutta. Osaat ohjata työyhteisösi toimimaan vastuullisesti, avoimesti ja kannustavasti ja autat ihmisiä johtamaan itseään. Opit myös johtamaan työhyvinvointia, jolloin saat sen kiinteäksi osaksi yrityksesä strategiaa. Ilmarisen Parempaa työelämää -kokonaisuuden Luotaamo, Valmentamo ja Ohjaamo lisäävät sinun ja yrityksesä menestystä, tuottavuutta sekä työkykyä.

Luotaamo tarjoaa kokonaisvaltaisen näkömäs yrityksen henkilöstön ja koko organisaation työhyvinvoinnin tilaan mm. Parempi Vire -mobiilisovelluksen ja ketterien kartoitusten avulla. Luotaamon Työvire-kartoitus on kätevä tapa mitata työyhteisön hyvinvointia. Työvire on 12 kohtaa sisältävä kompakti kartoitus. Ilmarisen asiakas saa Työvireen käyttöönsä, kun yrityksessä on työntekijöitä viisi tai enemmän.

Valmentamo antaa tuen Luotaamosta nousseiden kehityskohteiden ratkaisemiseksi. Valmentamo tarjoaa kätevästi yhdestä paikasta työkalut, alan parhaat valmennukset sekä asiantuntijoidemme tuen muuttuvaan työelämään. Valmentamossa on työkaluja työkykyjohtamiseen sekä kaikki asiakkaillemme tarjolla olevat 40 alueellista Parempaa työelämää -valmennusta. Asiakasyrityksen tarpeisiin räätälöidyt valmennukset ovat myös osa Valmentamoa. Lisäksi Valmentamon kautta on mahdollista osallistua koulutuskokonaisuuksiin, kuten ensimmäiseksi Johtamisen mestari -koulutusohjelmaan.

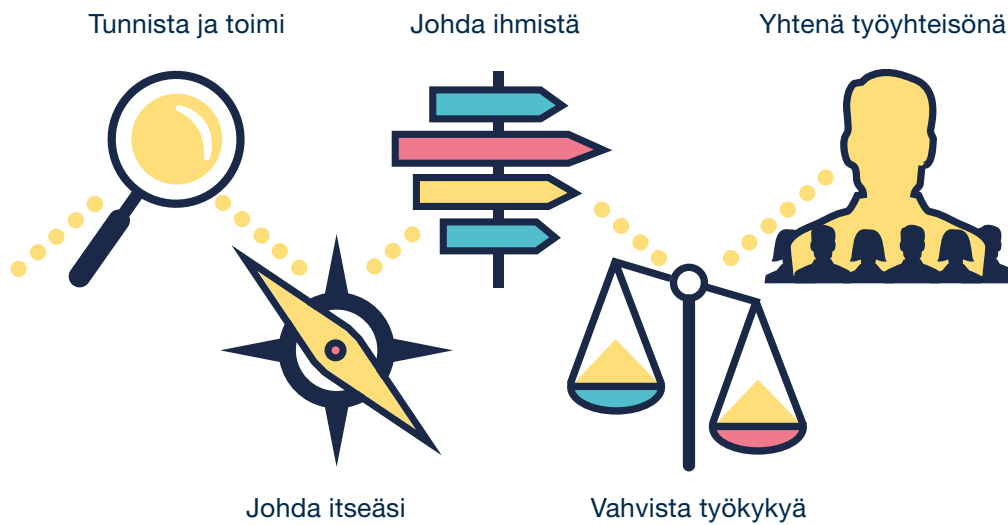
Ohjaamo on puolestaan paremman työkykyjohtamisen hermokeskus. Ohjaamo antaa kokonaiskuvan työkykyjohtamiseen juuri silloin kuin sitä kaipaavat. Ohjaamon avulla yritys voi johtaa, ennustaa ja suunnitella toimintaansa entistä paremmin. Ohjaamossa on tarjolla tietoa yrityksen maksuluokista, työkyvyttömyyseläkkeistä, ammatillisen kuntoutuksen vaikuttavuudesta ja eläkevas-tuiden kehittymisestä. Ohjaamo tuottaa koko liiketoiminnalle hyödyllistä vertailutietoa muihin saman toimialan yrityksiin nähden, kertoo yrityksen maksuluokan ja tuo näkömäs ammatillisen kuntoutuksen tilanteeseen.

VINKKEJÄ PAREMMAN TYÖELÄMÄN POLULTA

Kun työhyvinvoinnin ja työkyvyn johtaminen on osa strategiaanne, siitä muodostuu yrityksellenne kilpailuetu. Parempaa työelämää -polulle olemme koonneet käytännön vinkkejä ja ohjeita työhyvinvointiin.

Lähde liikkeelle siitä, että tunnistat työyhteisösi työhyvinvoinnin nykytilan. Sen jälkeen tiedät eteneväsi työhyvinvoinnin polulla suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti.

SIIRRY POLULLE JA LÄHDE LIIKKEELLE

Tunnista ja toimi

Millaiset johtamiskäytännöt yrityksessäsi on? Entä muut henkilöstökäytännöt? Yhteiset käytännöt synnyttävät yhtenäistä laatua. Eikä keneltäkään kulu aikaa siihen, että pyörä pitäisi keksiä joka päivä uudelleen. Ja kun työntekijät pääsevät luomaan käytäntöjä, he myös toimivat niiden mukaan mielellään.

Johda itseäsi

Kehon ja mielen liitto. Kun se toimii, me toimimme. Ja kun autamme muitakin toimimaan, autamme koko työpaikkaamme voimaan hyvin. Arjen valinnat ratkaisevat, miten hyvin sinä, työkaverisi, esimiehesi ja alaisesi voivat.

Johda ihmistä

Sinä päätät, miten johdat joukkojasi. Miten innostat työntekijöitäsi. Miten autat heitä onnistumaan. Milloin opastat,

milloin annat vapaat kädet. Miten osoitat arvostavasi heidän erilaisuuttaan. Ja miten edistät sitä, että kehityt esimiehenä.

Vahvista työkykyä

Auta työntekijöitäsi pysymään työkykyisinä. Seuraa, miten he voivat, ja auta ajoissa. Parhaiten turvaat työkyvyn, kun johdat sitä. Rakenna malli, aseta tavoitteet ja seuraa tuloksia.

Yhtenä työyhteisönä

Parhaat osaajat ovat parhaissa työpaikoissa. Rakenna sen vuoksi sinun työpaikastasi paras. Sellainen, jossa jokainen tietää, miksi yrityksesi on olemassa ja mihin se on menossa. Ja jossa jokainen auttaa itseään ja muita onnistumaan

> **Parempaa työelämää:** www.ilmarinen.fi/parempaatyolamaa

SOSIAALIVAKUUTUSMAKSUT JA AVAINLUVUT 2018

Eläketurva on osa suomalaista sosiaaliturvaa. Siihen kuulumme, kun työskentelemme tai asumme Suomessa.

Työnantajana huolehdit työntekijöittesi eläketurvasta ja usein muustakin sosiaaliturvasta. Järjestät asian, kun maksat muutaman sosiaalivakuutusmaksun.

Sosiaalivakuutuksia on TyEL-vakuutuksen lisäksi kolme: työtapaturma- ja ammattitauti-, työttömyys- ja

ryhmähenkivakuutus. Näiden lisäksi maksat työnantajan sosiaaliturvamaksun eli sairausvakuutusmaksun. Tästä taulukosta näet vuosien 2018 ja 2017 prosentit. Ja ne avainluvut, jotka ovat tärkeitä sinulle työnantajana tai yrittäjänä.

TYÖELÄKEVAKUUTUS

- Työnantaja, ota työntekijän eläkevakuutus eli TyEL-vakuutus.
- Yrittäjä, ota yrittäjän eläkevakuutus eli YEL-vakuutus tai maatalousyrittäjien eläkevakuutus eli MYEL-vakuutus.
- Vakuutukset otetaan 17–67-vuotiaalle työntekijöille ja 18–67-vuotiaalle yrittäjille.

TYEL-VAKUUTUSMAKSUT JA AVAINLUVUT

TyEL-maksuprosentit ja maksun osat	2018	2017
Tilapäinen työnantaja Puolen vuoden palkkasumma alle 8 346 € tai ei vakinaisia työntekijöitä.	25,3 %	25,1 %
Sopimustyönantaja Työnantajalla on vähintään yksi vakinainen työntekijä tai palkkasumma on vähintään 8 346 €/6 kk. TyEL-perusmaksu ilman asiakashyvitystä, hoitokustannuslennusta ja maksutappioalennusta.	25,3 %	25,1 %
Suurtyönantaja Kun palkkasumma vuonna 2016 oli vähintään 2 059 500 €, maksuun vaikuttavat asiakashyvitys, hoitokustannuslennus ja maksutappioalennus. Lisäksi maksuun vaikuttavat yrityksen omat työkyvyttömyyseläkkeet. Jos yrityksen tai konsernin palkkasumma ylittää 5 000 000 €, alenee maksu myös hoitokustannusosan suuruusalennuksen takia. Lisätietoa suurtyönantajan oppaasta.		
Työntekijän eläkemaksu Työntekijän osuus sisältyy kokonaismaksuun. Työnantaja pidättää maksun palkasta. Vuosina 2017–2025 siirtymäsäännöksen vuoksi 53–62-vuotiailta peritään 1,5 prosenttiyksikköä suurempi maksu. Heille kertyy samalta ajalta eläkettä 1,7 prosenttia 1,5 prosentin sijaan.		
17–52-vuotiaat	6,35 %	6,15 %
53–62-vuotiaat (siirtymäsäännös 2017-2025)	7,85 %	7,65 %
63–67-vuotiaat	6,35 %	6,15 %
TyEL:n piiriin kuuluvan työntekijän kuukausiansion alaraja	58,27 €/kk	58,19 €/kk

YEL-VAKUUTUSMAKSUT JA AVAINLUVUT

YEL-maksuprosentit	2018	2017
18–52-vuotiaat	24,10 %	24,10 %
53–62-vuotiaat (siirtymäsäännös vuonna 2017-2025)	25,60 %	25,60 %
63–67-vuotiaat	24,10 %	24,10 %
Vuosina 2017–2025 siirtymäsäännöksen vuoksi 53–62-vuotialta peritään 1,5 prosenttiyksikköä suurempi maksu. Heille kertyy samalta ajalta eläkettä 1,7 prosenttia 1,5 prosentin sijaan. YEL-maksu muuttuu seuraavan vuoden alusta siitä, kun yrittäjä täyttää 53 vuotta tai 63 vuotta.		
Aloittava yrittäjä (22 prosentin alennus)		
18–52-vuotiaat	18,80 %	18,80 %
53–62-vuotiaat (siirtymäsäännös vuonna 2017-2025)	19,97 %	19,98 %
63–67-vuotiaat	18,80 %	18,80 %
YEL-työtulon alaraja	7 656,26 €/v	7 645,25 €/v
YEL-työtulon yläraja	173 875 €/v	173 625 €/v
Työttömyysturvan työssäoloehto kerryttävä YEL-työtulo	12 576 €/v	12 564 €/v
Työkyvyttömyyseläkkeen saaja saa ansaita kuukaudessa, ilman, että tulot vaikuttavat työkyvyttömyyseläkkeen	737,45 €/v	737,45 €/v

MYEL-VAKUUTUSMAKSUT JA AVAINLUVUT

MYEL-maksuprosentit	2018	2017
alle 53-vuotias	13,0140 %	13,0140 %
53-vuoden iän täyttämistä seuraavan vuoden alusta	13,8240* %	13,8240* %
42 148,29 € ylittävältä työtulon osalta		
alle 53-vuotias	24,10 %	24,10 %
53-vuoden iän täyttämistä seuraavan vuoden alusta	25,60 %	25,60 %

Maksuprosentti nousee liukuvasti 26 821,60–42 148,29 € välillä

*Vuodesta 2017 lähtien korotetun maksun piirissä ovat 53–62-vuotiaat.

MUUT SOSIAALIVAKUUTUSMAKSUT

Sairausvakuutusmaksu	2018	2017
Työnantajan sairausvakuutusmaksu = sairausvakuutusmaksu 16–67-vuotiaasta työntekijästä. Sosiaaliturvamaksu maksetaan verohallintoon tilitettäessä ennakonpidätyksiä. Lisätiedot: www.vero.fi	0,86 %	1,08 %
Vakuutetun sairausvakuutusmaksu Maksu sisältyy veron ennakonpidätysprosenttiin, sitä ei pidätetä erikseen palkasta.		
Yrittäjien sairausvakuutusmaksu	1,70 %	1,64 %
Yrittäjän päivärahamaksu *	1,53 %	1,58 %
Yrittäjän sairaanhoitomaksu	0,00 %	0,00 %
Yrittäjän lisärahoitusosuus	0,17 %	0,06 %
Palkansaajien sairausvakuutusmaksu	1,53 %	1,58 %
Palkansaajan päivärahamaksu *	1,53 %	1,58 %
Palkansaajan sairaanhoitomaksu	0,00 %	0,00 %
Eläkkeensaajan sairaanhoitomaksu	1,53 %	1,45 %

* Jos palkka- ja työtulon yhteismäärä jää alle 14 020 euroa, päivärahamaksu on 0,00 prosenttia.

Työttömyys- ja tapaturma- ja ryhmähenki- vakuutusmaksu	2018	2017
Työtapaturmavakuutusmaksu, keskimääräinen Maksu määräytyy palkkojen ja työn tapaturmariskin mukaan. Tapaturmavakuutusta hoitavat tapaturmavakuutusyhtiöt.	0,80 %	0,80 %
Ryhmähenkivakuutusmaksu keskimäärin Tapaturmavakuutusyhtiö perii maksun tapaturmavakuutusmaksun yhteydessä.	0,07 %	0,07 %
Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu Työttömyysvakuutusrahasto perii maksut 17–64-vuotiaasta työntekijästä.		
Palkkasummasta, joka on enintään 2 083 500 €	0,65 %	0,80 %
Palkkasumman osasta, joka ylittää 2 083 500 €	2,60 %	3,30 %
Työntekijän maksu	1,90 %	1,60 %
Osaomistaja		
Osaomistajasta maksettava työnantajan maksuosuus	0,65 %	0,80 %
TyEL-vakuutetun osaomistajan maksu	0,92 %	0,70 %

KOROT

Korot	2018	2017
Vakuutusmaksukorko 1.1.–30.6. *	2,00 %	2,00 %
Vakuutusmaksukorko 1.7.–31.12. *		2,00 %
Viivästyskorko 1.1.–30.6.	8,00 %	8,50 %
Viivästyskorko 1.7.–31.12.		8,00 %

* Korko määritellään kahdesti vuodessa korkopäivien 15.11. ja 15.5. mukaan ja voimaantulo 1.1. ja 1.7.

INDEKSIT JA ELINAIKAKERROIN

Indeksit ja elinaikakerroin	2018	2017
Palkkakerroin	1,391	1,389
Työeläkeindeksi	2548	2534
Elinaikakerroin	0,96012	0,96344

Palkkakerrointa käytetään tulevan työeläkkeen laskennassa. Sillä tarkistetaan vuosiansiot eläkkeen alkamisvuoden tasoon. Palkkakertoimessa palkkojen muutoksen osuus on 80 prosenttia ja hintojen muutoksen 20 prosenttia.

Työeläkeindeksillä tarkistetaan maksussa olevat työeläkkeet. Työeläkeindeksiä laskettaessa palkkojen muutoksen osuus on 20 prosenttia ja hintojen muutoksen 80 prosenttia.

